

Kuuldav monument ja elav suurkuju

Viimaste aastate jooksul on kuulda olnud mitmest plaanist püstitada Võsule skulptuure. Küll oli idee luua sümboolne puuskulptuur Võsu kunagise sümboli, jändriku männi algsele asukohale, küll on tahetud panna paigaga seotud suurkujusid – Georg Otsa ja Mikk Mikiveri – kujudena istuma ühele pingile.

Kui lahkus Võsul suvitada tavatsenud näitleja Kaljo Kiisk, siis mõeldi, et ka tema seotus Võsuga tuleks kuidagi ära märkida. Plaanidest kaugemale pole jõutud.

Kuid nüüdsest kõlab Võsul igal õhtul kell kümme Otsa lauldud "Võsu valss" ning Mikiveri loetud Kaplinski luuletus. Ja loodetavasti täieneb ajapikku ka repertuaar.

Eks Mikiveri ja Otsa puhul on kahtlemata üheks monumendiks nende meeste hääl, mis neile väga palju tuntust tõi. Muud oskused küll ka peale selle, kuid paljud mäletavad neid just Häältena.

Ja ilmselt paneb niisugune hääl-monument inimesi märksa rohkem mõtlema ja suurkujusid meenutama kui tavaline pronkskuju.

Kuigi – hääli teatakse niikuinii, äkki peakski vastuoksa nende välimuse monumentidena rahva mällu söövitama? Paradoks.

Igal juhul on helikeelne kõnetus eriline. Iga sõnum ei pea olema sugugi kivisse raiutud või pronksi valatud. Küll saavad need teineteist täiendada nagu Rakvere keskväljakul olev jalgrattaga poiss, kes muusikat kuulab.

Olgu kujude ja monumentidega kuidas on. Inimesed, kellele need rajatakse, on olnud oma eluajal kellegi sõbrad, tuttavad, naabrid, kaasteelised. Inimesed, kelle mälestust homme püütakse austada, on täna meie kõrval – hinnakem neid.

Mitte et igast "võsaluuletajast" peaks Juhan Liivi tegema, aga väärtustagem neid, kes seda väärivad.

Inimesed, kelle mälestust homme püütakse austada, on täna meie kõrval – hinnakem neid.